

Arbeidsdokument 05.09.2014

På hvilke områder kan vi oppnå mer ved å samarbeide?

Oppsummering fra arbeidsmøte i ByRegionprosjektet,
Ringebu 28.august 2014

av

Torhild Andersen

1 INNLEDNING

Den 28. august ble det gjennomført et bredt arbeidsmøte i regi av ByRegionprosjektet i Lillehammer- regionen, med tema:

- Hva kan Lillehammer gjøre for Gudbrandsdalen?
- Hva kan Gudbrandsdalen gjøre for Lillehammer?
- Hvordan kan Lillehammer og Gudbrandsdalen bidra til å løfte innlandet

Møtet fant sted i Ringeby, derav "Ringeby-møtet". Inviterte var først og fremst de involverte i prosjektet; politisk og administrativ ledelse i de tolv deltakerkommunene, styringsgruppe, arbeidsgruppe, referansegruppe, regionråd, fylkeskommune og de involverte forskningsmiljøene. I tillegg var møtet åpent annonsert i GD og på kommunenes hjemmesider. Bort imot 60 deltakere deltok i arbeidsmøtet. (Se vedlagte deltakerliste)

Første del av møtet favnet innledninger og innspill fra ordfører i Lillehammer, forskerne i prosjektet (Østlandsforskning), fra NHO Innlandet, fra næringsliv, fra lokalavisa GD og fra regionrådssjef i Nord- Gudbrandsdal. (Se program vedlagt)

Den siste delen av møtet var viet gruppearbeid med temaet:

- På hvilke samfunnsområder kan vi oppnå mer ved å samarbeide?

Deltakerne var delt inn i grupper på tvers av kommunene. Arbeidet i gruppene en utpekt gruppeleder, som fikk en kort innføring om prosessen på forhånd. Oppgaven til gruppene var:

- Snakk sammen to og to om nyttige oppdagelser fra dagen
- Skriv ned individuelt på lapper dine mulige svar på spørsmålet (inntil tre lapper pr. pers)
- Lappene presenteres så i gruppa og henges opp på et veggark
- Gruppa sorterer lappene i tema på veggarket og lager overskrifter

I dette arbeidsdokumentet oppsummeres stikkordsmessig veggarkene fra de enkelte gruppene. Deretter følger en grovskisse til sammenstilling av de viktigste temaene som ble berørt i gruppearbeidene – tema som utgjør innspill til videre arbeid i prosjektet.

2 REFERAT FRA GRUPPEARBEIDENE

Gruppe 6

Næringsutvikling

Utvikling som gir grunnlag for ytterligere vekst

Utvikling som underbygger områdets egenart

Større utviklingsprogrammer (ikke småprosjekter)

Samordne regelverk overfor næringslivet (eks. byggesakspolitik)

Samordning av virkemiddelapparatet

Samle "de gode hjelperne"

Styrke førstelinjen

Unngå å gå i beina på hverandre

Forene Gudbrandsdalens gode hjelpere

Felles kultur

Utvikle en felles kultur der det er ålreit at nabo'n lykkes

Dyrke fram felles kultur der vi heier hverandre frem

Snakke positivt

"Ny hyttepolitikk"

Utnytte hytteturismen bedre

Være tilgjengelig når de har behov (åpningstider, tilbud)

Kompetanse og utdanning

"Kurere sykdommen, ikke symptomene"

Kompetanseutvikling tverrfaglig på tvers av sektorer

Felles utviklingsløp

Offentlig – privat

HIL-ØF

Karrieresentra

Offentlig/næringsliv

Samferdsel

Veg E6

Bane – dobbelspor til Lillehammer

Reiseliv

Lillehammer og Gudbrandsdalen – en magnet i reiselivet!

Fjell! –senger, hytter ,opplevelser

Møteplass

Etablere/forsterke miljø/arenaer for samfunnsutvikling (som dagens)
Snakke sammen , bygge tillit

Attraktivitet

Attraktiv bo- og arbeidsregion

Stedsutvikling, kobling mot reiseliv, folkehelse, kultur, idrett, identitet

Viktig at Lillehammer utvikles som attraktiv, moderne og spennende by

Gruppe 7

Samferdsel

Tenke stort – 4 felt fra Øyer til Europa

To spor til Lillehammer
Sammenhengende veg utbygging
Bane – krysningsspor
Effektiv jernbane
God vegforbindelse
Bredbånd

Reiseliv

Kultur-næringssamarbeid
Utvikle forretningsmodeller rundt de store arrangement
Organisering, produktutvikling, markedsføring/salg
Potensialet fjellet har som næringsgrunnlag
Naturopplevelse
Fjellsykkelrute

Næringsutvikling

Næringssamarbeid – offentlig sektor
Innovasjon
Gode tjenester overfor innbyggere og næringsliv
Boområder og fritidsområder
Samarbeide om utbyggingsområder

Kompetanseutvikling og rekruttering av arbeidskraft

Høyere utdanning - innovasjon og nytenking

Felles kultur

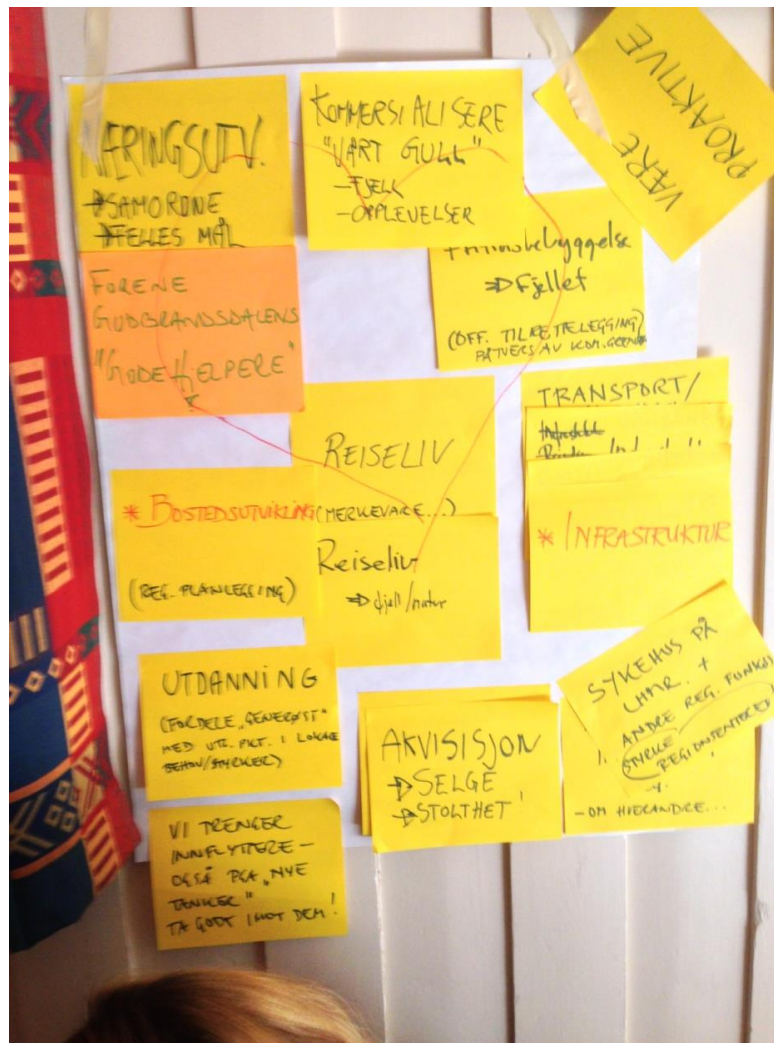
Felles markedsføring: "Vær kry av fjell og by"
Felles fotballag – Dølalaget

Kommunereform

Fjerne administrative og byråkratiske skranker

Kjempe for samfunnsinstitusjoner, sykehus m.m.

Rammevilkår, utnytting av egne ressurser

Gruppe 4

Bostedsutvikling

- sammen på tvers av kommunene

Utdanning

Fordele generøst med utgangspunkt i lokale behov/ styrker

Innflyttere

Vi trenger innflyttere, også pga "nye tanker"

Ta godt imot dem!

Næringsutvikling

Samordne

Felles mål

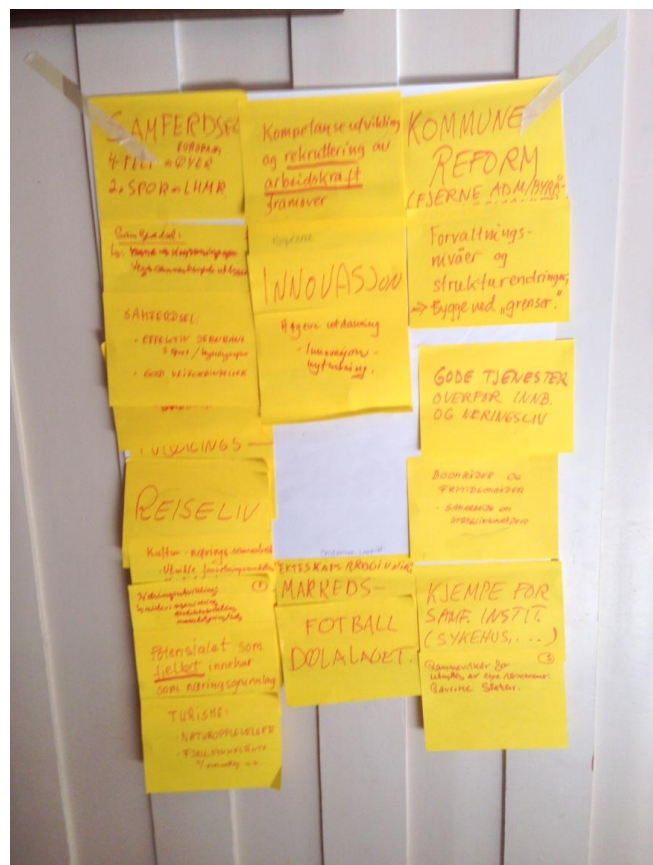
Fritidsbebyggelse – fjellet, legge til rette på tvers av kommunegrenser

Vei/ jernbane

Styrke regionsenteret

Kanskje tenke felles møteplass på tvers av kommunene - vårmønstring

Akkvisisjon – selge stolthet!

Gruppe 1

Reiseliv

Fjell-Norge

- Produktutvikling

Samarbeid om profil og salg

Samferdsel

Bane

Vei

Offentlig innovasjon

Kompetansemiljøet på Lillehammer inn i samfunnsutviklingen i Gudbrandsdalen

Utdanning

Tilpasset næringslivets og det offentliges behov

Holdningsendringer

Slippe til ildsjeler, kreative ressurspersoner

Snakke pent om hverandre

Færre kommuner

vil føres oss mer sammen

Møteplasser

Gudbrandsdalen og Lillehammer må etablere formelle møteplasser for utviklingsarbeid, bryte tradisjonelle innarbeida regiongrenser

Matregion

Gudbrandsdalen som matregion

Helse

Interkommunal samhandling om helse

Fokuser på G.om en folkehelseregion

Arealplanlegging og utvikling

Industri

Industri basert på Gudbrandsdalens råstoff (skog, mat og vann)

Gruppe 2

FOU, næringsliv og forvaltning, privat og offentlig sektor

Arenaer for felles fokus for det offentlige og næringslivet

Tenke større enn i dag

Tenke mer sammen, utfordre

Næringsutvikling jfr. næringshager og kunnskapspark

– en organisasjon= felles mål, større miljø, mer kompetanse, større nettverk

Koblingsboks

Kartlegging av suksesskriterier i næringslivet generelt, for å lære av det

Klyngesamarbeid – utdanningsmiljøene, offentlig sektor, næringsliv – "gjør hverandre gode"

Legge forholdene til rette for næringsetableringer og kompetanseklyster

Sterk offentlig sektor med god samhandling til privat sektor

Samarbeid om kompetanse- og nettverksbygging i næringslivet (off) tilrettelegging

Kompetanse/arbeidskraft

Utdanning av relevant kvalifisert arbeidskraft

Skole og utdanning

Kartlegging av næringslivets/arbeidslivets behov i forhold til utdanning

Tenke arbeidsregioner utover "etablerte" regioner – for å sikre oss arbeidsplasser og innbyggere og kompetanse.

Få synlighet overfor et sugerør inn i UoH-sektor

Utdanning, kompetanse uten arbeidserfaring

FoU samarbeid og mål og kompetansedeling

Helhet og roller

Tenke helhetlig omkring areal og transport

Hvilke roller skal ulike områder ha – bo, næring m.v.?

Felles politisk framstøt ifht viktige infrastrukturspørsmål

- Samferdsel
- Sykehus
- høyere utdanning
- m.m.

Reiseliv

Koordinert arbeid om utvikling av reiselivsregionen

Felles markedsføring, pakking, salg

Fritidsregionen

Pakketilbud by og fjell

lykkes man, drypper det på alle

Fjellperspektivet – løfte i større grad sammen, være innovative sammen

Gruppe 3

Næring

Reiseliv

Kompetanseområdet

Avgiftsnivå

Næringsutvikling

Areal

Samferdsel

Identitet, tilhørighet, image, attraktivitet

Klarere profil

Felles markedsføring

Interkommunalt

Større/bredere samarbeid samarbeid innen teknisk/plan

større fagmiljø, bedre rekruttering

funksjonelle bo/arbeidsregioner

Bolig/næring: Samarbeid på tvers av kommunene om lokalisering og planlegging

Flyktninger

"Vi tåk dem alle sju"

Helse og omsorg

Fritid – foreningsarbeid -frivillighet

Gruppe 5

Innvandring

Samarbeid om tilflytning/innvandring (flyktninger, innvandrere, arbeidssøkere – ønsker et bedre liv)

Innvandring og tilflytning

Identitet

Kultur på mange felt

Bygge stolthet

Kommunestruktur

Mat

Produksjon – foredling

Reiseliv/opplevelser

Miljøaspektet

Nasjonalt og internasjonalt

Attraktiv tettstedsutvikling

Samordning av areal og transport

Samarbeide om miljøutfordringer
vannveiene mot Mjøsa

Samfunnsutvikling

plan

strategi

klimatilpasning

Attraktive, trygge boligområder

flom, ras, sol, miljø, v.a., infrastruktur)

Næringsarealer

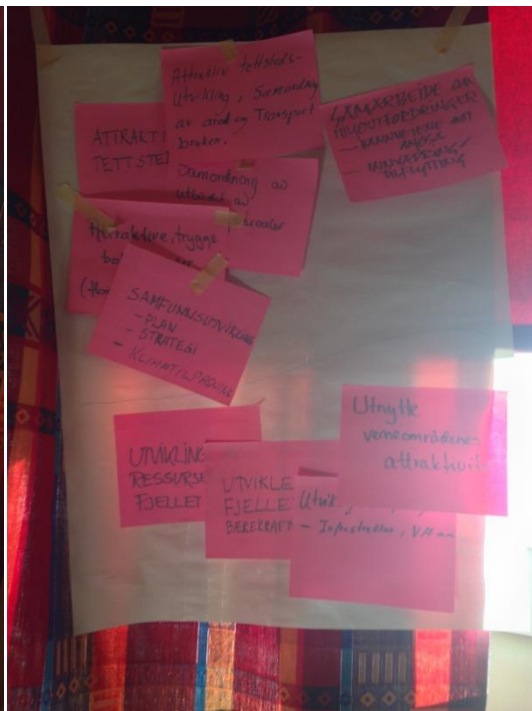
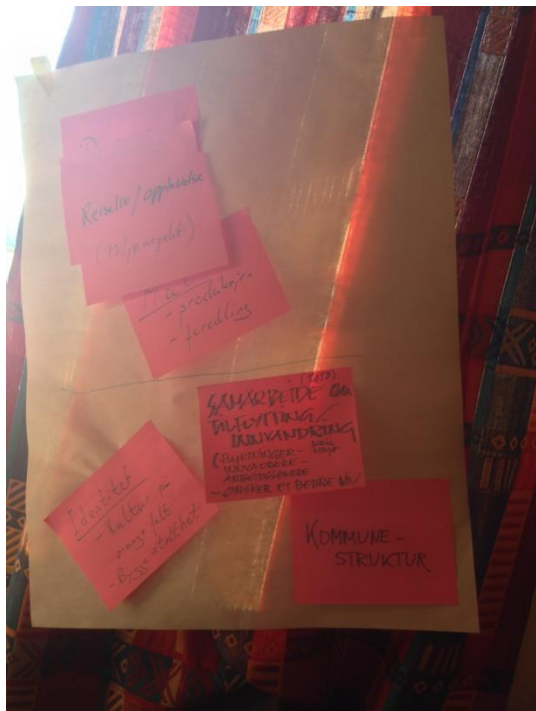
samordning av tilbudet av næringsarealer

Utvikling av ressurser i fjellet

Utvikle fjellet – bærekraftig bruk

Utvikling av Fjellregionen

Utnytte verneområdenes attraktivitet

3 OPPSUMMERING – VIKTIGE TEMA

3.1 Samarbeid om samfunns-/næringsutvikling

Alle gruppene heiste tema samarbeid om næringsutvikling/samfunnsutvikling opp som et viktig tema. Av konkrete samarbeidstiltak ble nevnt:

- Forene virkemiddelapparatet "Gudbrandsdalens gode hjelpere"
- Større utviklingsprogrammer
- Etablere/forsterke arenaer og møteplasser - som dagens! (dvs Ringebru-møtet)
- Samordne regelverk overfor næringslivet
- Samarbeid om tilrettelegging og tilbud av næringsarealer
- En organisasjon for næringshagene, kunnskapsparken m.fl.

3.2 Innovasjon, utvikling og samarbeid

Utvikling krever samarbeid mellom kommunene, men også mellom privat og offentlig sektor, og mellom kunnskapsmiljø:

- Arenaer for felles fokus for det offentlige og næringslivet
- Klyngesamarbeid – utdanningsmiljøene, offentlig sektor, næringsliv
- Kompetansemiljøet på Lillehammer (HIL, ØF) inn i samfunnsutviklingen i Gudbrandsdalen

3.3 Reiselivssamarbeid

Det var sterkt fokus på reiselivet i regionen både i innledninger og i gruppearbeid, med fokus på:

- Lillehammer og Gudbrandsdalen – en magnet i reiselivet !
- Utnytte hytteturismen bedre
- Utnytte potensialet fjellet har som næringsgrunnlag
- Utvikling av "Fjellregionen"
- Felles koordinering og profilering av reiselivet

3.4 Felles kultur og identitet

Utvikling av felles identitet og klarere profil var tema for flere av gruppene:

- Snakke pent om hverandre

- Slippe til ildsjeler og kreative ressurspersoner
- Matregionen som merkevare
- Felles fotballag

3.5 Attraktive steder

Boligpolitikk, stedsutvikling, attraktivitet og trygghet var tema, noen av utsagnene

- Samarbeid om boligplanlegging på tvers av kommunene
- Samarbeid om klimatilpasning – tilrettelegge trygge boområder
- Lillehammer må forsette å utvikle seg som en moderne og attraktiv by

3.6 Kompetanse

Det var fokus på å utvikle, beholde og tiltrekke seg relevant kompetanse for arbeidslivet i regionen:

- Utdanning av relevant arbeidskraft
- Kartlegging av arbeidslivets behov
- Arbeidsdeling mellom videregående skoler

3.7 Samferdsel

Deltakerne er opptatt av å jobbe med helhetlig samarbeid om samferdselsutvikling, og det dreier seg om sakene:

- Tenke helhetlig om areal og transport
- God vegforbindelse – sammenhengende vegutbygging av E6 gjennom Gudbrandsdalen
- Jernbane – krysningsspor og to spor til Lillehammer
- Bredbånd

3.8 Helse

Arbeidsfordeling og samarbeid om helsetjenester var tema hos flere grupper

- Fokuserer på Gudbrandsdalen som en folkehelseregion
- Interkommunal samhandling om helse
- Sammen om sykehuset i Lillehammer
- Satsing på frivillighet – frivillig - foreningsarbeid

3.9 Innflytting og innvadring

Det var i flere av gruppene fokus på at innvandring er nødvendig og ønskelig (innflyttere trengs for nye tanker), og det er ønskelig med samarbeid om

- Raushet (mht flyktninger og innvadrere)- "Vi tæk aille sju"
- Selge stolthet
- Være proaktive

3.10 Kommunestruktur, samarbeid og rollefordeling

Interkommunalt samarbeid, sammenslåing, rollefordeling er gjennomgående tema, her noen synspunkt:

- Informasjon internt i hele regionen, vite om hverandre
- Felles møteplass på tvers av kommunene – vårmønstring?
- Færre kommuner vil føre oss tettere sammen
- Rollefordeling – senter og omland, bo- og arbeidskommuner
- Samarbeide om felles politiske framstøt vedr samferdsel, sykehus, høyere utdanning m.m.

4 VEDLEGG

Program

Presentasjoner til innledningene

Deltakerliste

